

Els Amics del Teatre

Parlem-ne.

«Els amics del teatre» és una institució que extranyem que a Figueres—la ciutat de les iniciatives—no hi sigui ja constituïda.

Tenim Atenea, Associació de Música, Foment de la Sardana. Però no tenim «Amics del teatre».

A Sabadell, a Tarrasa, a Tarragona i a d'altres ciutats de l'importància de la nostra ja en tenen; i si no en tenen l'estant constituïnt. A Figueres encara no se n'ha sentit a parlar. Ho lamentem perquè som dels que creiem que la nostra ciutat es mereix anar al davant de totes. No som gens modestos. La modestia no serveix per a res. Es una nosa. No serveix més que per a entorpir iniciatives.

No divaguem i anem al cas.

«Els amics del teatre» degudament organitzats,—es podria pendre per patró l'Associació de música—ens proporcionaria el plaer espiritual de creure'ns ciutadans. Passarien per nostres escenaris les millors companyies catalanes, castellanes i estrangeres i no tindriem necessitat d'anar-les a veure a la ciutat compatal. Amb el temps seria un fet la descentralització artística tan útil i imprescindible a les ciutats com la nostra. Tot ço

que s'organitzés a les ciutats de segon ordre, amb el temps i per mitjà d'aquesta institució tindria l'importància que té ço que s'organitza a les capitals. Els millors autors passarien per casa nostra i les millors obres les veuríem representades amb la màxima dignitat. Els «dilettanti» viurien al seu món; tindriem les tertúlies llurs. Els aficionats fruirien de l'art veritable... apendrien. Sobretot sabrien discutir entre el bo i el dolent. I el públic... ¡fins el gros públic! avui llàtimosament abarraganat en espectacles perniciosos es llensaria a no tardar a l'espectacle teatral avui tant desamparat.

Convé per nostra espiritualitat, per nostre bon nom i fins per nostre egoisme anar a la constitució de «Els amics del teatre».

El nostre article no té altra pretensió que desvetllar els cors adormits dels qui poden i tenen el deure d'anar al davant. En nosaltres, sigui qui sigui el que prengui l'iniciativa, trobarà uns defensors adolits.

¿Qui recullirà l'idea llensada amb tota voluntat? Sigui qui sigui des d'ara ja es mereix nostra consideració.

KIMOC-XE.

els grans del rosari que els hi passaven per les mans en les hores de les vetlles hivernenques.

I prou. Que amb tot això escrit, volíem dir que més curt o més llarg anirem explicant a les planes d'aquesta nostra revista les figures pairals, les gestes nobles, els quadres de bell color, els indrets de or, els cors de bon sacrifici, les paraules assenyades i tot quan ressalti més que una molla de pa a les estovalles.

Sigui doncs avui, l'homenatge, sense cap significació de preferències, pel literat florit.

Anicet de Pagès de Puig

Era ben bé de casa nostra; i no ho dic pel naixement, que això tant se val, sinó pel seu cap de trons que era ben empordanés; més encara, figuerenc. I pel seu valer que va enfil·lar-lo cap amunt, atorgant-se-li per aquesta condició la de Mestre en Gay Saber. Pels certàmens dels Jocs Florals, collia les Flors naturals, com qui abasta vermelles cireres del verd cicrer. Era tant el seu mestratge que ningú podia combatre amb sort allà on ell es presentés amb la seva garba florida; i li feien rötlo. I no us penseu pas que tot fos saltar i corre en la perfecció dels seus versos, que bon treball li costaven. Però ell no es perdia pas per la mandra. Plaga i tot com era, hom hauria cregut que s'arrapava als llençols per dormir-hi les nits planeres. I no fou així. Quan la musa el burjava, més ben dit, quan de sopte rebia el raig daurat de la inspiració, sense mandra s'aplicava en plasmar aquelles inquietuts febroses, que al descloure's en ratlles mètriques damunt el paper, prenién l'encís de les roses blanques, de les roses vermelles, i sobretot de les roses rosades, les més suaus de totes les flors.

D'entre la garba hem espigolat Lo Dallayre; Lo bon viure, exquisida; Retorn; Borraxera; Lo cant del picot (que publicarem algun dia); etc., etc. D'El comte l'Arnau, cantat pels millors literats de la terra, Verdaguer, Maragall, Guimerà i darrerament pel gran i vigorós poeta nostre, Josep M.ª de Sagarra, que es pot ben dir n'ha fet l'obra capdal, heu-se'n ací, per gràcia de Don Anicet, un fragment:

Tot sol a la cambra
que és niu de pecats,
lo comte axí parla;
dexau-lo parlar:
—Avui que ja ets morta,
per forsa em voldràs;
si el cel no m'ajuda,

Relleus de la Terra

L'Empordà és planer com la palma de la mà. Ço que vol dir que podem trobar-hi més amunt o més avall de la contrada, si bé l'escarquillem, quelcom de sobressortint, quelcom que excel·leix més que la resta, que es pronuncia, com si diéssim. Ben cert pèrxó que aquesta pronunciació no serà pas cosa talment alterosa que ens espavordeixi; valdrà i serà bon xic més reixida que les demés, però tots podrem abastar-la, sentir-la i ésser en ella, com els grans de raim al penjol, o el morenc a la panotxa.

Som els empordanesos gent prou capaç de tot i per tot. Res té, doncs, d'estrany, que els nostres millors homes i les nostres més grans belleses naturals, les copsem amb una tan senzilla gentillesa, que en qualsevol d'altres sembla-

ria desplicència de la part nostra, o minça valua la d'aquells. I així no ho és pas; que la nostra gent de primera ringlera, quan se troba entre gents d'altres, que no som nosaltres, se posa al capdamunt de tot i se destaca més que tothom. Hem nascut per caps de casal i no per servents de rabost. Sinó recordem senzillament com la nostra valerosa pagesia tan en arts de guerra com amb els estres de la pau s'ha imposat sempre i ha set mestressa i senyora dels fruits de l'Empordà i dels seus cabals. Encara recorreguent pels vilatges i masies empordaneses trobarem d'allavors l'heràldica dels remenses esculpida damunt els portals de llurs cases; i avui veiem com els masovers se fan la llei de la llar, succeint-se els uns als altres, igualment que